

Euroopa horisont: põllumajandus, maaelu

Priit Kilgas

priit.kilgas@etag.ee

Projektitüübid ja taotlemine

Projektitüübid

- Research and Innovation Action, RIA
- Innovation Action, IA
- Coordination and Support Action, CSA

Rahastusvõimaluste portaal:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

Teemavaldkond 6: toit, biomajandus, loodusvarad, põllumajandus ja keskkond

1) Elurikkus ja ökosüsteemiteenused

2) Õiglased, tervislikud ja keskkonnasõbralikud toidusüsteemid primaarsest produktsioonist kuni tarbimiseni

3) Ringmajandus ja biomajandus

4) Puhas ja saastevaba keskkond

5) Maismaa, ookean, vesi ja kliimameetmed

6) Vastupidavad, kaasavad, terved ja rohelised maa-, ranniku- ja linnakogukonnad

7) Innovaatiline valitsemine, keskkonnavaatlused ja digitaalsed lahendused rohelse kokkuleppe toetuseks

Elurikkus ja ökosüsteemiteenused

Kogueelarve 2023: 184 mln eurot (3-10 mln projekti kohta)

Taotlemine 2023: 22.12.2022 – 28.03.2023 (1-astmeline)

Eesmärgid: Toetab ELi elurikkuse strateegiat aastani 2030, et elurikkuse seisund oleks taas paranemas ja ökosüsteemid oleks kaitstud, samuti Euroopa roheleppe rakendamist.

Üldised aspektid:

- Sünergiad Biodiversa+ jt partnerlustega, missioonidega ja teiste projektidega.
- Levitada tulemusi EC Knowledge Centre for Biodiversity või teistel platvormide abil.
- Anda teaduslikku sisendit poliitikatesse.
- SSH kaasamine, JRC kaasamine, rahvusvaheline koostöö, multi-actor approach

**ELURIKKUSEGA ARVESTAVAD PRAKTIKAD
PÕLLUMAJANDUSES, METSANDUSES JA VESIVILJELUSES**

Crop wild relatives for sustainable agriculture

RIA; 6 mln eurot projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Parandada teadmisi põllukultuuride looduslikest sugulastest, edendada nende kaitset ja kasutamist.

- Suurendada teadmisi põllukultuuride looduslike sugulaste mitmekesisusest, nende kaitstusest, ohtudest ja kasutamisest Euroopas.
- Aidata suurendada nende esindatust geenipankades.
- Selgitada nende kasulike tunnuste geneetilist tausta.
- Korraldada koolitusi sordiaretajatele ja taimekasvatajatele.
- Projekt peab olema kasulik nii tava- kui mahepõllumajandusele.
- Multi-actor approach ja SSH kaasamine.

Biodiversity friendly practices in agriculture – breeding for Integrated Pest Management (IPM)

RIA; 5 mln eurot projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Parandada integreeritud taimekaitse meetodite levikut põllumeeste seas läbi kahjurikindlate põllukultuuride ja sobivate meetodite kasutamise.

- Suurendada teadmisi põllukultuuride geneetilisest kahjurikindlusest.
- Aretada taimesorte, mis oleks kahjuritele vastupidavad.
- Levitada kahjurikindlaid taimesorte koos integreeritud taimekaitse meetoditega.
- Hõlmata tuleb Euroopa erinevaid biogeograafilisi regioone.
- Oodatud on koostöö teiste projektidega (nt ühiste töötubade korraldamine).
- Multi-actor approach.

Valorisation of ecosystem services provided by legume crops

RIA; 5 mln eurot projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Parandada teadmisi kaunviljade pakutavatest ökosüsteemiteenustest ja suurendada põllumeeste teadmisi kaunviljade kasvatamise ökoloogilistest ja majanduslikest kasudest.

- Suurendada teadmisi kaunviljade ökosüsteemiteenustest (lämmastiku sidumine, erosiooni eest kaitse).
- Uurida sünergiaid, kui kaunvilju kasvatada koos teiste taimedega.
- Hinnata ELi ja assotsieerunud riikide kaunviljade kasvatuse konkurentsivõimet.
- Arendada tööriistu ja meetodeid, et mõõta majanduslikku kasu, mida toob lämmastiku ülekanne ühelt põllukultuurilt teisele.
- Kaasata ka vähemlevinud kaunvilju.
- Rahvusvaheline koostöö; SSH kaasamine; koostöö teiste projektidega.

Kogukondade jätkusuutlik areng

Kogueelarve 2023: 38,5 mln eurot (3-6,5 mln projekti kohta)

Taotlemine 2023: 22.12.2022 – 12.04.2023 (1-astmeline)

Eesmärgid: Valdkondadeülene T&A tugeva sotsiaalteaduste komponendiga, mis toetab maa-, ranniku-, ja linnakogukondade kestlikku ja kaasavat arengut.

- Aitab kaasa paremale arusaamisele kliima, keskkonna ja sotsiaalmajanduslikest mõjudest erinevates kogukondades.
- Arendab innovaatilisi poliitikaid, mis vastavad kohalikele oludele.
- Toetab alt üles innovatsiooni kogukondades.

Üldised aspektid:

- Multi-actor approach; mitmel juhul kindlasummalised maksed (lump sum).
- Koostöö teiste projektidega, JRCga ja Uue Euroopa Bauhausiga.

Enhancing social inclusion in rural areas: focus on people in a vulnerable situation and social economy

RIA; 5 mln eurot projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Parandada arusaamist, kuidas vähendada marginaliseeritust maapiirkondades ja parandada haavatavate ühiskonnagruppide sotsiaalset kaasatust.

- Analüüsida sotsiaalse tõrjutuse põhjuseid Euroopa maapiirkondades.
- Hinnata poliitikaid ja teenuseid, mis on loodud haavatavas olukorras inimeste võimendamiseks, sh sotsiaalses majanduses osalemiseks (nt sotsiaalne põllumajandus).
- Anda soovitusi poliitikateks.
- Kaasata innovaatilisi pilootmeetmeid, mis toetavad haavatavaid ühiskonnagruppe ja sotsiaalset ettevõtlust.
- Katta erinevaid Euroopa maapiirkondi. SSH kaasamine; multi-actor approach.
- Selle teema alt rahastatud projektid peavad koordineerima omavahel tegevusi.

Improving rural future through better territorial governance and rural-urban synergies

IA; 5,5 mln eurot projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Parandada maapiirkondade ja linnade koostööd, ühendusi ja ühist planeerimist, et tagada piirkonna jätkusuutlik areng ja õiglane üleminek.

- Toetada projekte maa ja linna partnerluste loomisel.
- Prioritiseerida eksperimente ja innovatsiooni valdkondades, mis toetavad linna ja maa sünergiaid ja heaolumajandust (wellbeing economy).
- Katta tuleks erinevaid Euroopa maapiirkondi ja võtta arvesse varasemate H2020 projektide tulemusi.
- Sünergiaid tuleb luua Uue Euroopa Bauhausi projektidega.
- Kolmandatele osapooltele võib pakkuda grante (60 000 eur taotleja kohta).
- Multi-actor approach; SSH kaasamine.

International benchmarking of rural and territorial policies and delivery mechanisms

CSA; 3 mln eurot projekti kohta; 1 projekt;

Eesmärgid: Parandada arusaamist maapiirkondade arengust üle maailma ja neid haldavast territoriaalpoliitikast. Suurendada võimekust rakendada poliitikameetmeid kaasava ja jätkusuutliku maapiirkondade arengu tagamiseks.

- Analüüsida ELis ja rahvusvaheliselt maapiirkondade poliitikaid ja selgitada välja parimad praktikad.
- Identifitseerida edukad poliitikameetmed, mis toetavad noortele võimaluste loomist.
- Analüüsida võimalusi poliitikate mõju hindamiseks.
- Toetada üksteiselt õppimist, eksperimenteerides erinevate mehhanismide ja tööriistadega.
- Anda soovitusi erinevate tasandite poliitikakujundajatele maapiirkondade väljakutsetega toimetulekuks ja rahastuse kasutamiseks.
- Kolmandate riikide taotlejad saavad ELi rahastust; rahvusvaheline koostöö; SSH kaasamine.

Investigating the contribution of geographical indications (GIs) to sustainable development and optimising support for newly established schemes

RIA; 3 mln eurot projekti kohta; 1 projekt;

Eesmärgid: Paremad teadmised toiduainete geograafiliste tähiste (GI) meetmete mõjudest jätkusuutlikule arengule ja vastava poliitika arendamine.

- Analüüsida GI meetmete ja vastavate toodete mõjusid jätkusuutlikkuse erinevatele aspektidele (majanduslik, sotsiaalne, keskkonna mõju).
- Uurida, kuidas GI meetmed saaksid kasu tuua kohalikule piirkonnale ja ühiskonnale.
- Uurida tarbijate suhtumist GI meetmetesse ja võimalusi nõudluse suurendamiseks.
- Uurida, kuidas ELi ja assotsieerunud riigid lähenevad GI meetmete jätkusuutlikkusele.
- Kujundada parimaid praktikaid ja otsustamise tööriistu, mida tootjad ja poliitikakujundajad saaks GI meetmete jätkusuutlikkuse parandamiseks arvesse võtta.
- Võtta arvesse Strength2Food projekti tulemusi.

Assessing urban farming impacts

RIA; 5 mln eurot projekti kohta; 1 projekt;

Eesmärgid: Paremad teadmised linnakeskkonna põllumajanduse mõjudest (majanduslikud, keskkonna, sotsiaalsed) ja seostest maapiirkondadega.

- Hinnata linnakeskkonna põllumajanduse mõju toidujulgeolekule linnades ja ka maapiirkondades.
- Hinnata farmide sissetulekute arenguid maal ja linnas ja sellest tulenevaid võimalikke mõjusid tarneahela erinevate lülide läbirääkimispositsioonidele.
- Uurida linna põllumajanduse mõjusid ökosüsteemiteenustele, samuti selle sotsiaalset kasu ja koolitusvajadusi.
- Võrrelda linnade, linnalähedaste alade ja maapiirkondade põllumajandust mõjutavaid tingimusi.
- SSH kaasamine.

Lahendused roheline kokkuleppe toetuseks

Kogueelarve 2023: 130 mln eurot (1,5-9 mln projekti kohta)

Taotlemine 2023: 22.12.2022 – 23.03.2023 (1-astmeline)

Eesmärgid: Euroopa rohelisest kokkuleppest lähtuv ühiskonna ümberkujundamise toetamine.

- Innovaatiline ja erinevatele muutustele vastupidav valitsemine.
- Keskkonnainfo parem kättesaadavus ja integreeritus.
- Digitaalsed ja andmetest lähtuvad lahendused kestlikuks majandamiseks.
- Põllumajanduslike teadmiste ja innovatsiooni süsteemi (AKIS) abil jätkusuutliku tootmise toetamine.

Üldised aspektid:

- Multi-actor approach, koostöö teiste projektidega, JRCga.

Lahendused rohelise kokkuleppe toetuseks

**INNOVATSIOON JUHTIMISMUDELITES JA TOETAVATES
POLIITIKATES**

Towards CAP post 2027: evidence on nudging farmers to leverage more sustainable practices and behaviours

RIA; 3 mln eurot projekti kohta; 1 projekt;

Eesmärgid: Parandada arusaamist teguritest, mis mõjutavad põllumeeste käitumist ja vastuvõtlikkust keskkonnasäästlikele põllumajanduspraktikatele.

- Uurida, kas nügimine e. müksamine keskkonnasäästlikuma põllumajanduse suunas (green nudges) kutsub esile püsivat muutust põllumeeste ja metsameeste käitumises.
- Võtta arvesse käitumise aspekte, mis mõjutavad põllumeeste ja metsameeste vastuvõtlikkust sellistele mõjutusvahenditele.
- Koguda parimaid nügimise praktikaid ja anda soovitusi ELi seaduseandjatele.
- JRC kaasamine; multi-actor approach; koostöö teiste projektidega.
- Oluline on tagada avatud ligipääs projekti käigus loodud tarkvarale, mudelitele jne.

Developing an interdisciplinary and inclusive pan-European academic network for food system science

RIA; 6 mln eurot projekti kohta; 1 projekt;

Eesmärgid: Luua üleeuroopaline interdistsiplinaarne toidusüsteemi teaduse akadeemiline võrgustik.

- Võrgustik viib läbi teadust toidusüsteemide valdkonnas (sh regulatsioonide uuringuid).
- Arendada uudseid lähenemisi ja meetodeid toidusüsteemide hindamiseks ja haldamiseks, anda sisendit ELi poliitikatesse.
- Oluline on huvigruppide kaasamine uuringutesse (nt töötoad, intervjuud jne).
- Võrgustik loob avatud juurdepääsuga õppematerjale kõrgkoolidele.
- Toetada koolitusi noortele, teadlaste mobiilsust, korraldada konverentse.
- JRC osalemine on soovitatav, samuti rahvusvaheline koostöö.

Revitalisation of European local (rural / peri-urban) communities with innovative bio-based business models and social innovation

RIA; 5 mln eurot projekti kohta; 1 projekt;

Eesmärgid: Biopõhise innovatsiooni abil kiirendada üleminekut jätkusuutlikule majandusele. Keskenduda maa- ja linnalähedastele piirkondadele. Toetada innovatsiooni kohalikul tasandil ja huvigruppide kaasamist (eriti läbi sotsiaalse ettevõtluse).

- Biopõhiste süsteemide väärtusahela analüüs (nt süsiniku jalajälg, keskkonna mõju).
- Oluline on kommunikeerida ja levitada parimaid praktikaid Euroopa tasandil, samuti luua seoseid kohaliku valitsemisstruktuuriga.
- Kaasata VKEsid, aga ka teisi maapiirkondade ettevõtlusega seotud organisatsioone uudsete biopõhiste ärimudelite loomisse.
- Võtta arvesse varasemate H2020 ja Euroopa horisondi projektide tulemusi.
- Merega seotud tegevused siia teema alla ei sobi.
- SSH kaasamine; rahvusvaheline koostöö.

Lahendused roheline kokkuleppe toetuseks

**DIGI- JA ANDMETEHNOLOOGIAD KUI PEAMISED
VÕIMESTAJAD**

Open source solutions for edge, cloud and mixed model applications to strengthen production and administrative capacities in agriculture

RIA; 5 mln eurot projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Parandada põllumajanduse jätkusuulikkust ja konkurentsivõimet läbi sobivate digilahenduste pakkumise.

- Arendada avatud lähtekoodiga digirakendusi põllumeestele, eriti kehva internetiühendusega piirkondades (serva-, pilve, või kombineeritud lahendused).
- Võrrelda serva- ja pilvelahendusi (efektiivsus, energiakulu jms).
- Projekti lõpuks tuleks saavutada TRL 5-7.
- Kolmandad riigid saavad ELi toetust; multi-actor approach; kolmandatele osapooltele võib anda grante (kuni 60 000 eurot ühele organisatsioonile).

Digital technologies supporting plant health early detection, territory surveillance and phytosanitary measures

RIA; 5 mln eurot projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Parandada suureskaalalist ja kuluefektiivset taimekahjurite seiret.

- Arendada ja testida digitehnoloogiaid kasutavaid strateegiaid taimekahjurite varajaseks avastamiseks (nt sensorite võrgustikud, kaugseire).
- Optimeerida putukalõkse asjade interneti võrgus töötamiseks.
- Arendada kasutajasõbralikke tööriistu ja metoodikaid (sh kasutades robotikat), et seirata taimede stressi nähtusid.
- Hinnata arendatud meetodite kasu ja hinna suhet.
- Rakendada kodanikuteadust kahjurite seireks.
- Multi-actor approach.

Lahendused rohelise kokkuleppe
toetuseks

**PÕLLUMAJANDUSLIKE TEADMISTE JA INNOVATSIOONI
SÜSTEEMIDE (AKIS) TUGEVDAMINE**

Broaden EIP Operational Group outcomes across borders by means of thematic networks to compile and share knowledge ready for practice

CSA; 2 mln eurot projekti kohta; 2 projekti;

Eesmärgid: Teadmiste jagamine lihtsas keeles põllumeestele ja metsameestele.

- Vähemalt 5 Euroopa põllumajanduse innovatsioonipartnerluse (EIP-AGRI) töörühma tulemuste alusel infomaterjalide koostamine põllumeestele ja metsameestele olulistel teemadel.
- Koostada ülevaade põllumajanduspraktikatest mingis valdkonnas.
- Koostada audio-visuaalseid materjale, kokkuvõtteid, koolitusmaterjale.
- Infomaterjale tuleb jagada EIP-AGRI ja riikliku AKISega.
- Multi-actor approach; projekti kestus vähemalt 3 aastat.

Developing an EU advisory network on organic agriculture

CSA; 5 mln eurot projekti kohta; 1 projekt;

Eesmärgid: Põllumajanduslike teadmiste ja innovatsioonisüsteemi (AKIS) nõustajate võrgustiku loomine mahepõllumajanduse valdkonnas (taimekasvatus ja loomakasvatus).

- Liita farmide nõustajad üle ELi, et nad saaksid kogemusi vahetada.
- Jagada teadmisi, parimaid praktikaid ja innovatsiooni mahepõllumajanduse valdkonnas.
- Toetada mahepõllumajanduse nõustajate võrgustiku integreerimist riikide AKISega.
- Kaasata tuleb vähemalt 20 ELi riiki, kaasata nii arenenud kui mahajäänud mahepõllumajanduse sektoriga riike.
- Projekti tulemused peavad jõudma ka tavapõllumajanduses tegutsevate põllumeesteni.
- Oluline on arvesse võtta varasemate projektide tulemusi.
- Multi-actor approach.

- 13.-14. detsembril 2022 toimus järelvaadatav [infopäev](#)
- Projekti [ettevalmistustoetus](#) lävendi ületanud taotlustele (koordinaatorile)

Täna tähelepanu eest!